Levante EL MERCANTIL VALENCIANO Domingo, 15 de noviembre de 2026

TAFANERIES VALENCIANES

Durant dècades, al carrer La Pau es van vendre un regenerador capil·lar i un depilatori prodigiós. Els compostos per a afavorir la regeneració capil·lar han sigut una font d'ingressos considerable per als venedors

De regeneradors capil·lars i depilatoris

FRANCESC J. MARTÍNEZ
València

El 9 de maig de 2025, l'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris publicà una nota on advertia que la «finasterida» podia produir no només disfunció sexual, sinó també «ideació suïcida» en pacients que la fan servir per a l'alopècia androgènica, val a dir, per a la calvície masculina. La finasterida es comercialitza com a genèric (dels laboratoris Cinfa, Sandoz, Teva) o amb diverses marques (Propecia, Proscar). La finasterida fou introduïda als anys 80 del segle passat. Abans d'aquest producte, la indústria farmacèutica havia proposat el minoxidil contra la calvície. Però, en realitat, els compostos per a afavorir la regeneració capil·lar ja havien sigut una font d'ingressos considerable per a venedors de locions màgiques. Nosaltres els hem conegut pel cinema. En moltes pel·lícules, sèries o còmics de l'Oest apareixen venedors de regeneradors capil·lars. Des de Little Big Man, projectada ací com Pequeño Gran Hombre, en la qual el protagonista (Dustin Hoffman) treballa un temps amb el senyor Merriweather, venedor ambulant d'elixirs, fins a la sèrie sobre la doctora Quinn o Fallout, on el personatge del venedor del remei prodigiós, de vegades anomenat genèricamnt «snake oil salesman», és recurrent. També el trobem en el còmic de Lucky Luke anomenat L'elixir del Doctor Doxey (1955). Doncs bé, a València també es va vendre durant dècades un regenerador capil·lar, el «Céfiro d'Oriente», que té una història lligada al carrer La Pau de València.

1, 2, 3, 4, 5 i 7 Anuncis de premsa de l'època de productes capil·lars miraculosos. 8. Fotografia *históroca del carrer de la Pau, on es concentraven molts negocis especialitzats en productes contra la caiguda del pèl. 6 Pla del traçat de la muralla i les seues portes. 8 Fotografia antiga del carrer Barques. FOTOS de ARXIU DE LEVANTE

El regenerador capil·lar

El carrer La Pau, obert a finals del s. XIX, esdevingué prompte la gran via del comerç luxós de València. S'hi instal·laren els primers grans magatzems («La Isla de Cuba») i botigues selectes, entre les quals cal fer esment, al número 24 del carrer, de la «Perfumería Selecta Lillo», que dispensava els seus productes estrella: el regenerador capil·lar «Céfiro de Oriente» i el «Depilatorio de los Ángeles». La perfumeria i els prodigiosos productes eren propietat d'Heliodoro Lillo Aba (que de vegades també se cita com «Abad»), la vida del qual mereixeria una biografia. Va nàixer a Cofrents, en juliol de 1872. La família del pare procedia de Carcelén (Albacete) i la de la mare de Casas del Río (Requena). En 1897, quan tenia 25 anys, li fou atorgada la patent d'un regenerador capil·lar, anomenat per ell, «Céfiro de Oriente Lillo»: «infalible contra la calvicie». En realitat, la patent parlava només d'un producte «para limpiar la cabeza del cuerpo humano é impedir la caída del cabello», però ben prompte s'anuncià com a «regenerador» capil·lar.

El 1903, Heliodoro Lillo ja tenia una botiga al carrer Cavallers, número 20, de València i substituí la publicitat anterior del producte, d'aires romàntics, per una altra, més agressiva, amb dibuixos de l'abans i del després (!) de l'ús del producte i missatges hiperbòlics com ara: «Millones de personas que han usado el Céfiro de Oriente-Lillo certifican y justifican sus prodigiosos resultados». Aquell mateix any va contraure matrimoni amb una dona d'ascendència estrangera i cognom Lutteroth, i més endavant tingué un fill. El negoci hagué de donar diners, perquè el senyor Lillo també obrí sucursals cèntriques a Madrid (al carrer Montera 21) i a Barcelona (Rambla de Canaletes 13).

El Depilatori dels Àngels

Després de l'èxit del «Céfiro de Oriente», Lillo també promocionà el «Depilatorio de los Ángeles», adreçat a dones, que prometia la destrucció radical del pel, sense irritar la pell. Si el senyor Lillo sabia els secrets del cabell, tant podia preparar una apòzema per fer sorgir el cabell, com un altre producte per llevar-lo. El depilatori també s'anunciava als diaris amb el recurs de dibuixos d'abans i després de l'ús del producte. Dibuixos!

Cap al 1904, Lillo obrí una «Perfumería Selecta» al passatge Ripalda, que després passà al carrer la Pau, encara que tenia entrada també pel carrer Creu Nova. L'establiment es presentava com a institut de bellesa i perfumeria distingida. En l'establiment també va vendre productes meravellosos, com ara l'«Automassage liquide Peele», descobriment del profesor Dr. Lehman, que era «el único que, sin pintar, da al cutis blancura natural; no hay otro que quite por completo erupciones, manchas y arrugas; sólo éste ha conseguido hermosear y rejuvenecer de manera natural».

Cap a la fi dels anys 20, els negocis de l'inventor Lillo hagueren d'entrar en decadència. Certament, els productes de Lillo tenien una forta competència. Al mercat de regeneradors capil·lars ja era coneguda la «Pomada Pilar», d'origen francés, que es remuntava a temps del Segon Imperi i s'anunciava com a «estimulant del fol·licle pilós» (es composava d'oli de ricí i alcohol), i el «Tricógeno de D. Joaquín de la Peña», produït a Espanya des del 1889. També eren molt populars la «Pomada de la Duquesa de Parcent» i el «Tónico Capital Kölner» (en realitat, el terme alemany vol dir «de Colònia»). Pel que fa als depilatoris, eren coneguts els «Polvos depilatorios de J. Muntadas» (patentats a Barcelona, el 1892) o la «Crema depilatòria La Esperanza» (enregistrada a Madrid el 1905). Però a més d'altres regeneradors o depilatoris, l'autèntica competència als productes de Lillo vingué de l'aparició de la indústria cosmètica, amb les Perfumeries Gal (fundades en 1916) o la casa Myrurgia, establida a Barcelona i molt influent.

Cap al 1925, Heliodoro Lillo, que ja vivia a Barcelona, fou imputat per, presumptament, obrir una agència de col·locació a les Rambles de Barcelona, cosa que no estava permesa, i poc després l'esposa anunciava en la premsa una agència de matrimonis. Deu anys després, i potser castigat per la crisi econòmica, hagué de fer front a una sentència en contra per un assumpte de diners. En els anys quaranta continuà la comercialització del regenerador capil·lar Céfiro de Oriente. L'últim anunci que hem trobat és de 1947, però potser n'hi hagué de posteriors.■